Ofiary przymierza

Boży plan błogosławienia ludzkości

> *Gdzie bowiem jest testament, tam musi być stwierdzona śmierć tego, który go sporządził; bo testament jest prawomocny z chwilą śmierci, a nie ma nigdy ważności, dopóki żyje ten, kto go sporządził. – Hebr. 9:16-17*

Praktyka składania ofiar ze zwierząt w celach religijnych datowana jest od najdawniejszych czasów. Abel złożył ofiarę z najlepszych zwierząt ze swego stada, zaś Bóg przyjął jego ofiarę odrzucając jednocześnie ofiarę z płodów ziemi, złożoną przez jego brata Kaina. Symbolizm ofiary ze zwierząt zdaje się silnie wskazywać na bezgranicznie oddanie ofiarującego, aż na śmierć. Ta symbolika przetrwała potop i stała się częścią obrzędów religijnych wszelkich ludów i kultur, które odeszły od Boga.

Sam Bóg użył wskazanej symboliki, aby potwierdzić swe przymierze z Abrahamem. Być może uczynił tak w celu odwołania się do podobnych zwyczajów praktykowanych w kulturze otaczającej samego Abrahama, a tym samym znanych mu i jego rodzinie. Jednak bardziej prawdopodobne jest przypuszczenie, że Bóg odwołał się do tej metody aby podkreślić w najbardziej wyrazisty sposób powagę samego przymierza. Celem całego rytuału było bowiem związanie stron silnym węzłem umowy. Dodatkowym zwyczajem stosowanym dla przypieczętowania zawieranej umowy było przykładowo: podanie ręki (Ezech. 17:18), wymiana sandałów (Rut 4:7-11), wręczenie podarunku (1 Moj. 21:27-30).

1 Moj. 15

Zapis Biblijny wspominający historię, gdzie Bóg ratyfikował swe przymierze z Abrahamem poprzez ofiarę ze zwierząt, znajduje się w 1 Moj. 15:9-21. Była to odpowiedź na prośbę Abrahama, w której zwrócił się on do Boga o znak dokumentujący jego chęć dotrzymania danej obietnicy. Bóg polecił Abrahamowi aby ten sprowadził jałówkę, kozę, barana, synogarlicę i gołębicę. Abraham następnie został pouczony, że ma zabić te zwierzęta i rozciąć je na połowy, poza ptakami. Można powiedzieć, że ptaki nie miały być dzielone z powodu swych niewielkich rozmiarów, jednakże niewątpliwie kryje się w tym fakcie głębsze znaczenie.

Co może oznaczać zabicie zwierząt i dzielenie ich ciał na połowy? Z pewnością śmierć wartościowych zwierząt może oznaczać zobowiązanie się strony do dotrzymania umowy. Z kolei rozcięcie ich ciał na części i przechadzanie się między nimi może oznaczać wolę oddania się na pewną śmierć w przypadku niedochowania wierności zawartemu przymierzu i jego warunkom. Oczywiście, Bóg nie może umrzeć, lecz jego przyrzeczenie miało tę sama wagę jak jego przysięga dana Abrahamowi, a która opisana została w zapisie Hebr. 6:13 „Gdy bowiem Bóg dał Abrahamowi obietnicę, a nie miał nikogo większego, na kogo by przysiąc, przysiągł na siebie samego”.

Jamieson, Fausset i Brown tak komentują ten fragment: „Z okazji wydarzeń wielkiej wagi, gdy dwie lub więcej stron pragnęło związać się umową, wówczas postępowali (...) zgodnie z obrzędem, którego przestrzegał sam Abram. Zgodnie ze zwyczajami, które od niepamiętnych czasów odciśnięte były w mentalności ludzi wschodu, [Bóg] zgodził się zawrzeć przymierze z Abramem, (...), który poprosił o znak potwierdzenia. Bóg łaskawie dał mu żądany znak, poprzez który – jak rozumieją ludzie wschodu – związał się przyrzeczeniem”.

Inne lekcje

Uświadomiwszy sobie znaczenie i wagę całego obrzędu ofiarnego, jaki został wyżej omówiony, można sobie zadać pytanie: „Czy w opisie tym kryją się jeszcze inne lekcje?” Czy ciała zwierząt rozcięte na poły i ich liczba, oraz dymiący piec i pochodnia przemieszczające się miedzy nimi (1 Moj. 15:17) również mają jakieś znaczenie? Dlaczego Abram nie rozciął ptaków? Czy przymierze zawarte z Abramem jest obrazem większego przymierza? Czy detale ceremonii ofiarnej pieczętującej to przymierze również nie symbolizują większego przymierza?

Niedotrzymanie przymierza obwarowane było zobowiązaniem oddania się na śmierć, co pokazane zostało również w Przymierzu Zakonu, zgodnie z zapisem 2 Moj. 24:3 – 8. W tym przypadku, wszyscy którzy zawierali tamto przymierze zostali spryskani krwią zwierząt na znak, że konsekwencją nieposłuszeństwa wobec przymierza będzie ich śmierć. Tym samym, śmierć zwierząt unaoczniała konsekwencje nieposłuszeństwa. Kropienie krwią osób zawierających przymierze zastąpiło tym samym przechodzenie między połowami ciał ofiarowanych zwierząt. Wskazywało również na większą ofiarę Jezusa, która miała ratyfikować nowe i lepsze przymierze, niż przymierze Zakonu (Hebr. 9:14-22)

Inne symbole w 1 Moj. 15

Bóg nakazał Abramowi zabić pięć zwierząt. Liczba pięć symbolizuje Nowe Stworzenie, tak jak w przypadku pięciu roztropnych panien (i ich towarzyszek w podobnej liczbie)[1]. Zapis 15 rozdziału 1 Moj. zdaje skupiać się na duchowym nasieniu Abrahama, wobec czego Boży nakaz zabicia pięciu zwierząt jest również zbieżny z tą interpretacją. Teza, że omawiany ustęp wskazuje przede wszystkim na nasienie duchowe, wspierana jest również przez następujące okoliczności:

1. Abraham bardzo przejmował się brakiem potomstwa. Bóg obiecuje obdarzyć go potomkiem, którym okazuje się być Izaak, przedstawiający Kościół (1 Moj. 15:4, Gal. 4:28).
2. Gdy Bóg odpowiedział Abrahamowi (1 Moj. 15:5), wspomniał o gwiazdach na niebie, lecz nie mówił nic o piasku, ani o prochu ziemi. Jego słowa były precyzyjne: „Potem wyprowadził go na dwór i rzekł: Spójrz ku niebu i policz gwiazdy, jeśli możesz je policzyć! I rzekł do niego: Tak liczne będzie potomstwo twoje”. Wypływa stąd wniosek, że fragment ten skupia się na nasieniu duchowym.
3. W zapisie 1 Moj. 15:13, Bóg oznajmił Abrahamowi, że jego nasienie będzie ciemiężone przez Egipcjan przez 400 lat, zanim obejmą na własność Ziemię Obiecaną (gdy Hagar i Ismael zostali wygnani, Ismael zostaje określony jako Egipcjanin – 1 Moj. 16:1, 21:9,21). Około 400 lat później Izrael opuszcza Egipt i następnie dziedziczy Ziemię Obiecaną. Jednakże w tych słowach kryć się może również duchowy poziom. Gdy pomnoży się 400 lat przez 360 dni (długość jednego proroczego roku), wynikiem będzie 144,000 dni. Można uznać, że jest to numeryczne odniesienie do liczby Kościoła wskazanej w Obj. 7:4 oraz 14:1,3.
4. Liczba 400 lat reprezentuje okres prób, doświadczeń i rozwoju. W tym przypadku przedstawia ona doświadczenia Wieku Ewangelii, jakie są udziałem świętych, duchowego nasienia Abrahama. W wyniku plag zesłanych przez Boga za pośrednictwem Mojżesza, okres ten kończy się wyjście narodu Żydowskiego z niewoli, podobnie jak Wiek Ewangelii kończy się siedmioma plagami opisanymi w Objawieniu. Biorąc pod uwagę fakt, że między chwilą gdy Abraham wszedł do Ziemi Obiecanej w wieku 75 lat, a wyjściem narodu Żydowskiego z ziemi egipskiej upłynęło 430 lat, to wskazane 400 lat najwidoczniej rozpoczęło się gdy Abraham miał 105 lat. Było to pięć lat po narodzinach Izaaka i być może to właśnie w tym czasie Ismael szydził z niego, gdy Izaak został odstawiony od piersi. Wydarzenie to mogłoby symbolizować prześladowania Kościoła ze strony Żydów w pierwszych latach Wieku Ewangelii (por. 1 Moj. 21:8,9 oraz Gal. 4:29). Tym samym, okres 400 lat rozpoczął się wydarzeniem charakteryzującym początek Wieku Ewangelii, zaś zakończył się epizodem wskazującym na koniec Wieku Ewangelii.
5. Płonąca pochodnia (lampa) przedstawia Bożą obecność. Dymiący piec przedstawia próby i cierpienia jakie miały spotkać Izrael w Egipcie (por. 5 Moj. 4:20, Jer. 11:4). W warstwie duchowej, jaśniejąca lampa przedstawia obecność Jezusa w Kościele (por. Obj. 1:14,15; zaś „oczy jego jak płomień ognisty” gdy przechadzał się między zborami, które pokazane są w ofiarach ze zwierząt w 1 Moj. 15). Dymiący piec może również przedstawiać oczyszczające próby i doświadczenia Kościoła.
6. Koniec rozdziału zawiera wyliczenie dziesięciu ludów, nad którymi Izrael zdobędzie panowanie. Wydaje się to przedstawiać świat ludzkości (liczba dziesięć utożsamiana jest z ziemią) odziedziczony przez świętych (Dan. 7:27). Warto w tym miejscu zwrócić uwagę na zapis księgi Izaj. 53:12, który opisuje podział łupów miedzy Bogiem, a Jezusem oraz między Jezusem, a Kościołem.

Jałówka, koza, baran

Jałówka, koza i baran występują również w innych tekstach, które wskazują na oczyszczenie, pojednanie i ofiarę miłą Bogu. Fragmenty te to między innymi: 4 Moj. 19:17, Hebr. 9:13 (jałówka), 3 Moj. 16:15,18 (kozioł), 3 Moj. 16:3,5 (baran). Wszystkie te trzy rodzaje zwierząt symbolizują odkupienie (znaczenie liczby trzy). Dzięki odkupieniu, możliwe jest oczyszczenie, pojednanie i przyjęcie.

Wiek każdego z tych zwierząt wynosił trzy lata, co jeszcze bardziej uwydatnia odkupienie. Tym samym, na wszystkich trzech poziomach: ilości, rodzaju i wieku zwierząt, 15 rozdział 3 Księgi Mojżeszowej mówi o odkupieniu Kościoła.

Synogarlica, gołębica

Liczba pięć jest sumą 2 i 3. Obie te cyfry reprezentują odpowiednio, Ducha Świętego i odkupienie. Być może, oba wymienione ptaki (synogarlica i gołębica) symbolizują Ducha Świętego, zaś pozostałe zwierzęta przedstawiają odkupienie.

Nocna wizja, jaką otrzymał Abraham wraz z całym przesłaniem. jakie usłyszał od Boga, przedstawia Boży Plan zbawienia ludzkości. Było to wspaniałe potwierdze-

nie przez Boga woli wypełnienia wszystkich obietnic; potwierdzenie, które dane było Abrahamowi w odpowiedzi na jego pytanie, ale które dane jest również wszystkim tym, którzy mają w sobie wiarę Abrahama.

Wade Austin

[1] Sześć innych przypadków, w których liczba pięć symbolizuje Nowe Stworzenie, opisanych zostało w magazynie The Herald, numer Listopad/-Grudzień 2004 (nie publikowany w języku polskim).